

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Landbruks- og matdepartementet

Dato: 23.10.2024
Deres ref: 24/1328
Vår ref: 24/00943

NIBIO
Postboks 115, 1431 Ås
Tlf: 406 04 100
post@nibio.no
nibio.no

Org. nr: 988 983 837

Innspill til ny viltressurslov

Vi viser til høring av Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet 26. juni, om forslag til ny lov om utøvelse av jakt, fangst og felling av vilt mv. (viltressursloven). Forslaget til ny lov vil erstatte gjeldende lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven).

NIBIO er positivt at regelverket rundt viltforvaltningen oppdateres og moderniseres, slik at forvaltningen følger samfunnsutviklingen og tilpasses utvikling i annet lovverk. Revisjonen medfører etter et vår vurdering ingen vesentlige endringer hva angår merking, innsamling, felling m.v. for vitenskapelige formål. Vi registrerer at de foreslåtte materielle endringene i hovedsakelig er knyttet til bestemmelsene om utøvelse av jakt, fangst og felling, og har som forskningsinstitutt kun et konkret innspill knyttet til viltfondet, med faglige vurderinger av forsker Erling Meisingset i divisjon for skog og utmark.

Viltfond og økte kostnader hos kommunene

Etter viltloven (§ 43 første punktum) går jegeravgiften og fellingsavgiften inn i et viltfond til fremme for viltforvaltningen.

Etter dagens viltlov § 40 første ledd skal den som driver jakt og/eller fangst betale jegeravgift. Avgiften gjelder for hele landet og for jaktåret (fra og med 1. april til og med 31. mars). Jegeravgiften fastsettes hvert år i forbindelse med Statsbudsjettet, og overføres til det statlige viltfondet. Retningslinjene til det statlige viltfondet ble fastsatt av Stortinget i 1989, og Landbruks- og matdepartementet fastsatte i 2019 en egen instruks for det statlige viltfondet. Departementet gir videre årlige føringer for fondet, gjennom tildelingsbrev til Miljødirektoratet (Landbruksdirektoratet fra 1.1.2025). Fondet finansierer en rekke vilttiltak, herunder bidrag til forskning og kunnskapsutvikling.

Fellingsavgift (etter viltloven § 40 andre ledd) for hvert dyr som felles av elg, hjort og villrein, tilføres også viltfondet. Det følger av viltloven § 43 at fellingsavgifter som fastsettes av kommunen, går inn i tilsvarende kommunale viltfond. De kommunale og fylkeskommunale viltfondene er

NIBIO

nærmere regulert gjennom forskrift 15. mai 2011 nr. 537 om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort.

Formålet med fellingsavgiften er å sikre finansiering av forvaltning av disse artene, siden denne forvaltningen innebærer betydelig større administrative kostnader på både kommunalt og regionalt nivå enn forvaltningen av småvilt. Blant annet omfatter dette fastsetting av kommunale mål, behandling av søknader om vald og bestandsplanområder, samt systemer for håndtering av offentlig statistikk. Kommunen fastsetter fellingsavgiftene for elg og hjort innenfor rammene fastsatt gjennom den årlige statsbudsjettprosessen for Landbruks- og matdepartementet. Fellingsavgiftene som er knyttet til villrein, administreres av Miljødirektoratet og skal brukes i villreinforvaltningen. Nærmere regler for innkreving og disponering av kommunale viltfond er fastsatt i forskrift om kommunale og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort §§ 3 til 5.

Departementene foreslår i hovedsak å videreføre dagens ordning i lovforslaget, men at det i tillegg kan innkreves fellingsavgift for felte rådyr, for å styrke de kommunale viltfondene. Argumentet er at mange kommuner har høye utgifter for fallviltarbeid og ettersøk etter trafikkskadede rådyr.

Kostnadene ved håndtering av fallvilt og ikke minst ettersøk etter trafikkpåkjørslar har økt kraftig for mange kommuner. Selv om antall hendelser ikke nødvendigvis har økt så mye de senere årene, så har kostnadene økt betydelig for de fleste kommunene. Mye av inntektene til de kommunale viltfondene går dermed til å finansiere trafikkhendelser, fremfor kunnskapsutvikling og styrket viltforvaltning. Dette mener vi er en negativ utvikling, som går utover å fremme viltet som ressurs og en bærekraftig forvaltning av hjorteviltet. Vi viser her til formålet med kommunale viltfond som er å skape økonomisk bakgrunn for å fremme viltforvaltningen i kommunen og fylkeskommunen. Kostnadene for trafikkhendelser og kommunale ettersøk knyttet til påkjørsler bør derfor finansieres gjennom andre midler. Vi registrerer at departementene er kjent med utfordringen med at kommunene belaster viltfondet med kostnader til ettersøk av trafikkskadd vilt og håndtering av slikt fallvilt og at det i ordinære budsjettprosesser og i samarbeid med berørte departementer, vil sees nærmere på hvordan kommunenes kostnader til ettersøk av sykt eller skadd vilt utenom jaktutøvelse, samt fallviltbehandling kan finansieres på en mer hensiktsmessig måte. NIBIO finner det naturlig at vegeier tar over ansvaret for å finansiere dette arbeidet, og/eller at kommunene finansierer dette over det ordinære driftsbudsjettet.

Med vennlig hilsen

Per Stålnacke

Forskningsdirektør, NIBIO